

2. POPIS A ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU VE VZTAHU K PREVENCI KRIMINALITY

2.1 Bezpečnostní analýza ⁴

Krnov se nachází v **Moravskoslezském kraji**, který je dlouhodobě **na druhém místě v počtu trestných činů** (po Praze) a **na třetím místě v zatíženosti** kriminalitou na počet obyvatel (po Praze a Ústeckém kraji). Současné platí celorepublikový trend, kdy dochází k poklesu trestné činnosti a roste míra objasněnosti.

Krnov je součástí **okresu Bruntál**, který se nachází **na třetím místě v zatíženosti kriminalitou** v rámci kraje (po Ostravě a Karviné).

Kriminogenní faktory

Úroveň a charakter kriminality ve městě Krnov s počtem **23 508 obyvatel** ⁵ jsou dlouhodobě ovlivňovány výrazně působícími kriminogenními faktory, které vyvolávají, podporují nebo usnadňují páchaní trestné činnosti:

- **Dlouhodobě vysoká míra registrované nezaměstnanosti.** Míra nezaměstnanosti byla i v roce 2018, přestože dochází k celkovému snižování, jedna z nejvyšších v ČR. Zatímco ČR jako celek vykazuje míru 3,1 %, Moravskoslezský kraj 4,7 %, okres Bruntál 6 % (na druhém místě po Karviné), město Krnov vykazuje rovněž **6,1 % míru nezaměstnanosti**, což představuje 919 uchazečů o práci a současně 301 volných pracovních míst (Bruntál 5,2 %). ⁶
Ve srovnání s předchozími lety však dochází i v oblasti nezaměstnanosti k **poklesu**: 2017: 7%, 2016: 9,8 %, 2015: 11 %, 2014: 12,4 %.
- **Krnov se nachází v příhraniční oblasti.** Město leží nedaleko hraničního přechodu do Polska, Krnov – Pietrowice (vzdálenost od města 3 mi) a Bartultowice – Trzebina (vzdálenost od města 29 km) pro osobní i nákladní dopravu. Město je proto zatíženo jednak působením pachatelů ze sousední země, dále také využíváním blízkého hraničního přechodu pro odvoz kradených předmětů mimo zemi tuzemskými pachateli. Pachatelé trestné činnosti, dle poznatků Policie ČR, využívají také přechody nedaleko Krnova určené pro malý pohraniční styk: Úvalno (7 km od města), Chomýž (3 mi od města) a Linhartovy (10 km od města) a takzvanou zelenou hranici (nelegální přechody přes řeku, pole a les). Ve městě Krnov je dlouhodobě realizována **přeshraniční spolupráce** české a polské policie a městských policí (společné hlídky, výměna informací, společné akce).
- **Ve městě se nacházejí lokality se znaky sociálního vyloučení:** Vrchlického – Mánesova – Alšova, U Požárníků⁷, Stará – Libušina a Albrechtická. Tyto oblasti představují různě velké zóny obývané převážně etnicky smíšenou populací, v jednom případě téměř výhradně romskou populací. V těchto lokalitách žije významný počet dětí a mládeže, nezletilých a mladistvých. Děti se vzdělávají ve všech čtyřech obecních školách, je kladen důraz na zásady kvalitní a přiměřené inkluze. Vzhledem k výraznému podílu romské populace působí ve městě čtyři nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, jejichž provoz zajišťují neziskové organizace, podporované místní samosprávou. Nízkoprahové kluby se zaměřují na komunitní práci s rodinami, doučování, aktivní trávení volného času a sociální poradenství
- **Vysoká míra podílu recidivistů na trestné činnosti.** Podíl pachatelů, kteří se podílejí trestné činnosti, je dlouhodobě vysoký. V roce 2016 bylo 52,96 % objasněné TČ spácháno recidivisty⁸. V roce 2017 bylo

⁴ Zdroj: Statistická ročenka 2018, <https://www.czso.cz/csu/czso/24-kriminalita-nehody-973wly6vh5>
Analýza čerpá především z údajů roku 2018, jedná se tedy o aktuální informace. Pro zachycení vývoje kriminality jsou pak provedena meziroční srovnání, případně zaznamenán několikaletý vývoj.

⁵ Zdroj: oddělení evidence obyvatel, MěÚ Krnov, stav k 1. 1. 2018

⁶ Zdroj: Integrovaný portál MPSV ČR, statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska, stav k 31. 12. 2018

⁷ V souladu s analýzou nápadu TČ OOP Policie ČR i MP v Krnově lokalita U požárníků dlouhodobě nevykazuje bezpečnostní rizika.

⁸ Zdroj: Krajské ředitelství policie MKS, údaje k 31. 12. 2016

spácháno 38, 44 % TČ stejnou kategorií pachatelů⁹. V roce 2018 bylo spácháno 29,73 % TČ recidivisty¹⁰. Recidivisté s nejčastěji dopouštění majetkové trestné činnosti a hospodářské kriminality.

- **Nepříznivá vzdělanostní struktura**¹¹: 20,3 % obyvatelstva se základním vzděláním, 34,8 % vyučení bez maturity, 30 % obyvatelstva dosáhlo úplného středního vzdělání, pouze 10 % má vysokoškolské vzdělání. Nutno zdůraznit, že k dispozici jsou data ze SLDB 2011, lze tedy předpokládat, že vzdělanostní struktura se změnila ve prospěch zvýšení vzdělanostní úrovně, přesto lze očekávat celkově nižší úroveň, ve srovnání s většími městy či celorepublikovým průměrem. Vysoký podíl obyvatelstva s nižší úrovní vzdělanosti je řazen mezi hlavní kriminogenní faktory v celém Moravskoslezském kraji.¹²
- **Umístění nákupních zón v centru města.** Jedná se o dvě nákupní zóny, které jsou v docházkové vzdálenosti. Místa jsou snadno dostupná, a proto vyhledávána rizikovými skupinami osob bez domova, ale i skupinami mladistvých. V zónách dochází k drobné pouliční kriminalitě a přestupkům. Obě místa jsou monitorována MKDS.
- Zvyšující se počet trestných činů páchaných **prostřednictvím internetu** a zvyšující se množství přestupků v dopravě spojených s **řízením pod vlivem alkoholu a drog**.¹³

Trestná činnost

V roce 2018 došlo v Krnově ke spáchání **343 trestných činů**. Potvrzuje se tímto dlouhodobý trend poklesu trestné činnosti. V meziročním srovnání se jedná o **pokles o 1 trestný čin**. Pokles je nejvýraznější u majetkové trestné činnosti, která je v Krnově stále nejčastějším trestným činem. Vysokou hodnotu vykazuje, stejně jako v minulých letech, násilná trestná činnost, přestože v minulém roce došlo k poklesu.

Kriminalita (přečiny a zločiny)				
období 1.1. - 30. 9.	celkem	násilná	mravnostní	majetková
2017	346	49	9	111
2018	343	38	9	95
meziroční srovnání 2017 - 2018	-3	-11	0	-16

⁹ Zdroj: Krajské ředitelství policie MSK, údaje k 30. 9. 2017

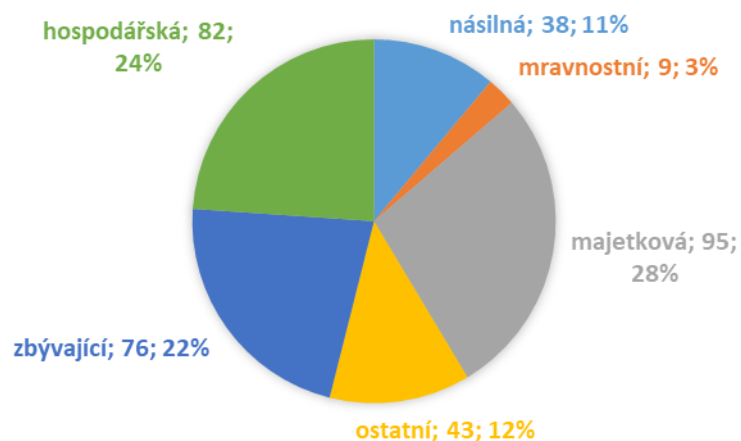
¹⁰ Zdroj: Krajské ředitelství policie MSK, údaje k 30. 9. 2018

¹¹ Zdroj: Statistiky ČSÚ – SLDB 2011

¹² Zdroj: Bezpečnostní analýza Moravskoslezského kraje (aktualizace pro rok 2017)

¹³ Zdroj: tamtéž

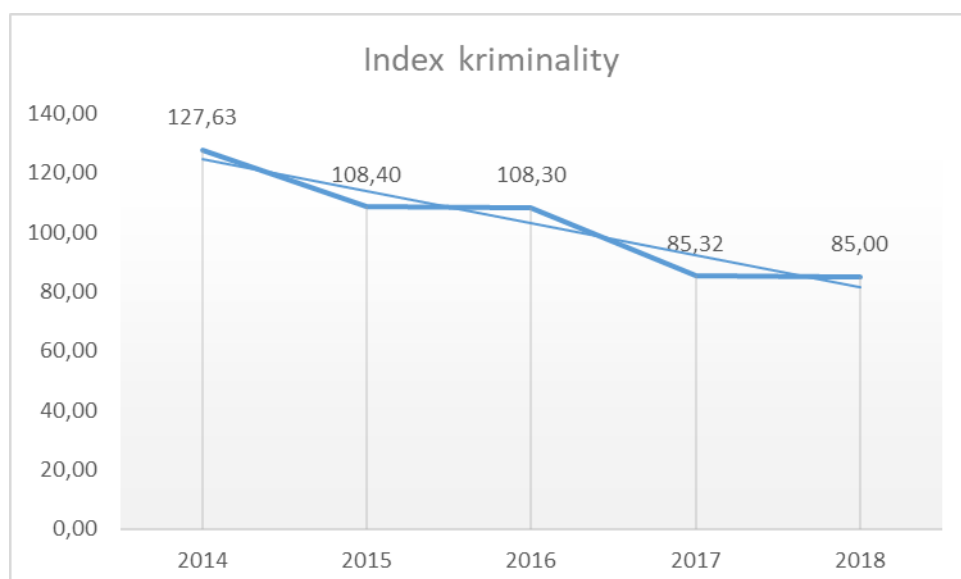
Struktura kriminality v Krnově v roce 2018

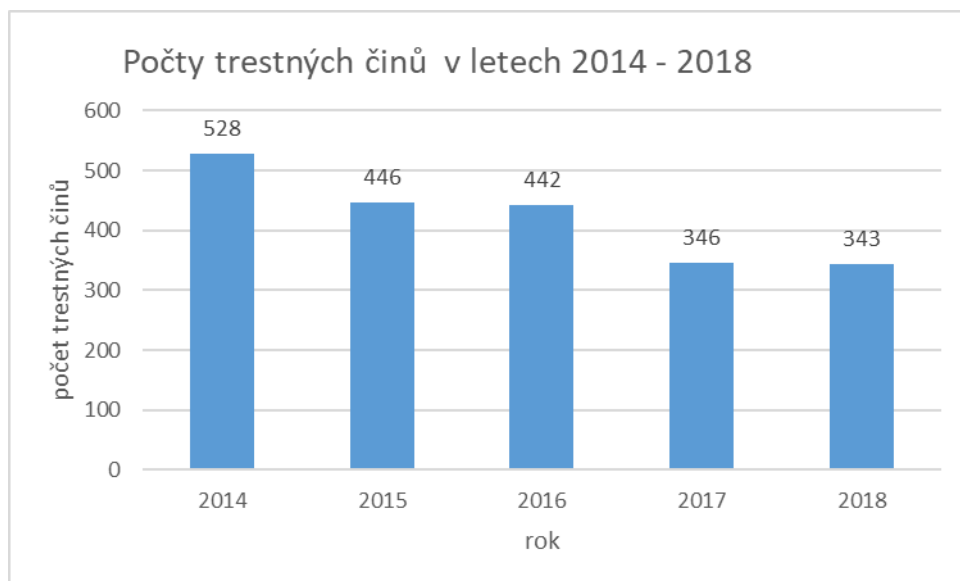
Pozitivní vývoj stavu kriminality dokumentuje míra zatíženosti kriminalitou, respektive **index kriminality** určený počtem TČ /počtem obyvatel správního obvodu ORP na 10 tis. obyvatel. Zatímco v roce 2016 Krnov vykazoval index 108,30, v roce 2017 se index snížil na 85,32 a **v roce 2018 na 85,11**.

Index kriminality			
období 1. 1. - 30. 9.	počet osob	kriminalita	index
2017	40 553	346	85,32
2018	40 300	343	85,11
meziroční srovnání 2017 - 2018	-253	-3	-0,21

Dlouhodobý trend přehledně zobrazuje **graf poklesu zatíženosti** kriminalitou od roku 2014 do konce roku 2018.

Další graf zaznamenává **počty trestných činů** registrovaných v Krnově za uplynulých pět let.

Nejrozšířenější kategorií kriminality je dlouhodobě **majetková kriminalita**, v meziročním období došlo k poklesu o 16 majetkových TČ.

Ve sledovaném období došlo celkem k **64 krádežím prostým** a **10 krádežím vloupáním**. V obou případech dominují krádeže v jiných / ostatních objektech. Podrobný přehled je uveden v tabulkách. V meziročním srovnání můžeme konstatovat **nárůst počtu krádeží prostých o 14** těchto trestných činů, v kategorii krádeží **vloupáním**, kdy bylo zaznamenáno **snížení o 12** trestných činů.

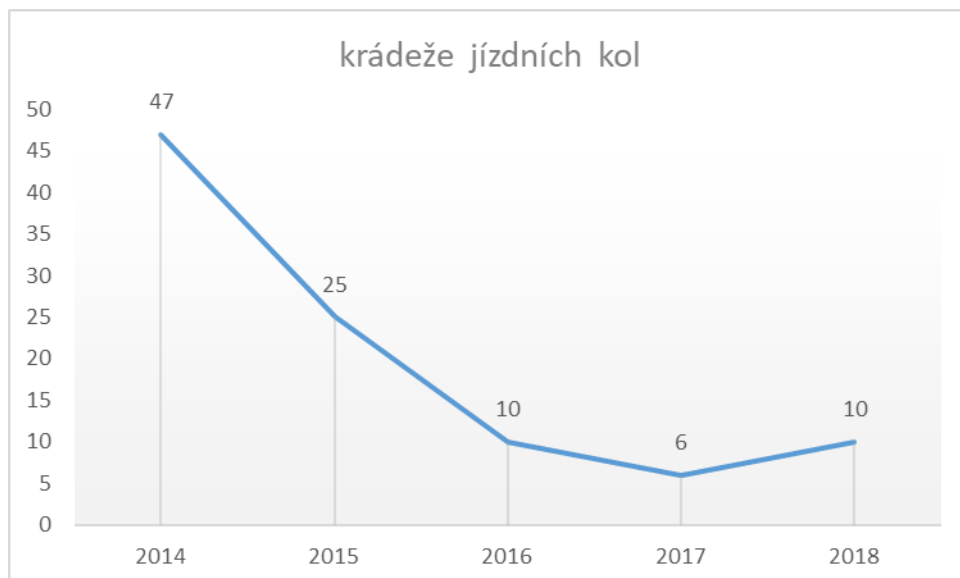
Krádeže prosté	
krádeže kapesní (§ 205)	5
krádeže jiné na osobách (§ 205)	2
krádeže mot. vozidel dvoustopých (§§ 205, 207)	1
krádeže mot. vozidel jednostopých (§§ 205, 207)	1
krádeže věcí z aut (§ 205)	3
krádeže jízdních kol (§ 205, 207)	10
krádeže v bytech (§ 205)	5
krádeže v jiných objektech (§ 205)	27
krádeže ostatní (§ 205)	10
Celkem	64

Krádeže vloupáním	
kr. vloupáním do rest. a hostinců (§ 205)	2
kr. vloupáním do škol (§ 205)	1
kr. vloupáním do víkendových chat (§§ 178, 205)	1
kr. vloupáním do ostatních objektů (§§ 178, 205)	6
Celkem	10

V oblasti majetkové TČ bylo registrováno také 14 případů poškození cizí věci, 4 případy majetkových podvodů a 3 případy zatajení věci.

V kategorii krádeží prostých Krnov dlouhodobě čelil problému krádeží jízdních kol. V roce 2017 bylo nahlášeno celkem 6 krádeží jízdních kol. V roce 2018 došlo opět k nárůstu o 4 krádeže. Vzhledem k tomu,

že od roku 2015 město realizuje projekt situační prevence forenzního značení, je součástí analýzy také graf zaznamenávající dlouhodobý vývoj.

Vysoká **násilná trestná činnost** patří dlouhodobě mezi nepříznivé trendy v celém okrese Bruntál (v roce 2017 na prvním místě v této kategorii v rámci kraje), včetně Krnova s počtem 49 činů. V roce 2018 došlo k poklesu o 10 trestných činů, tedy na 38. Nejvýraznějším problémem je **úmyslné ublížení na zdraví**, ale i vydírání. Podrobný přehled obsahuje tabulka.

Násilná trestná činnost	
usmrcení z nedbalosti (§ 143)	2
loupež (§ 173)	2
nás. proti úř. osobě - na pol. PČR (§§ 323 - 326)	2
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	14
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	4
nebezpečné pronásledování (§ 354)	1
vydírání (§ 175)	7
porušování domovní svobody (§ 178)	3
neoprávněný zásah do práva k domu (§ 208)	3
celkem	38

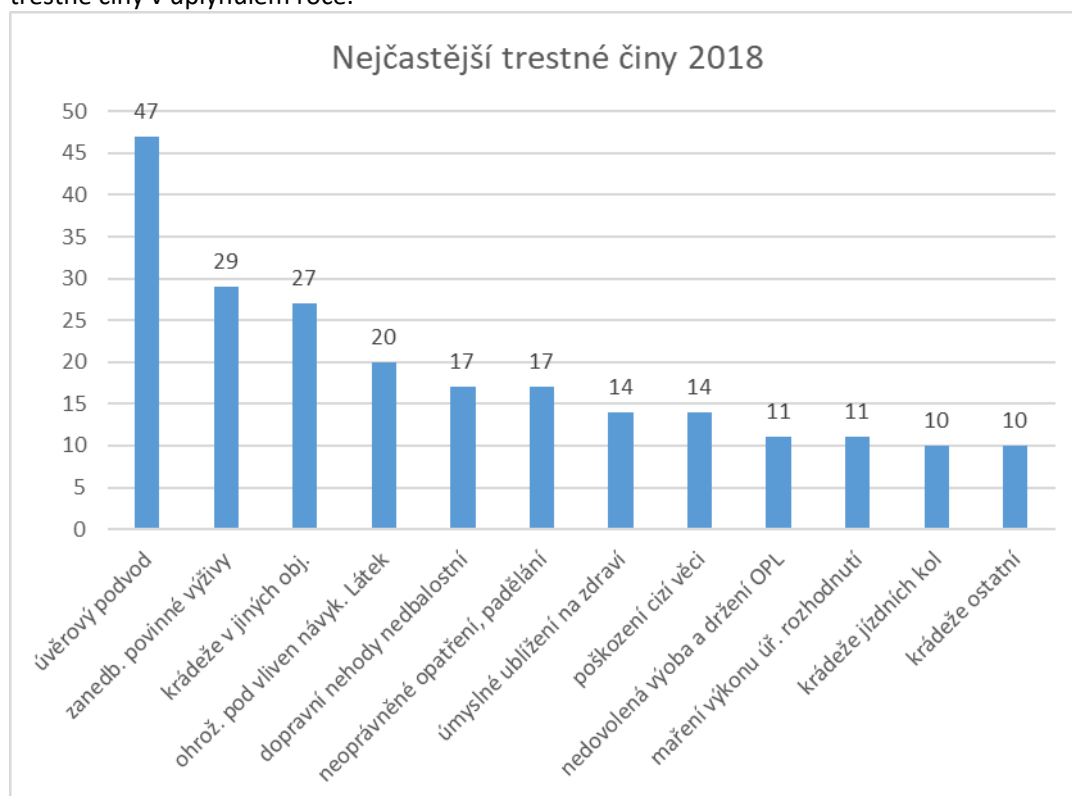
Rozsah **mravnostní trestné činnosti** je v obou srovnávaných obdobích stejná, Došlo k 9 mravnostním trestným činům.

Mravnostní kriminalita	
sexuální nátlak (§ 186)	1
pohlavní zneužívání v závislosti (§ 187/2)	1
pohlavní zneužívání ostatní (§ 187/ 1,3,4)	2
ostatní pohlavní úchyly (§ 358)	1
Šíření pornografie (§ 191)	2
Ostatní mravnostní trestné činy (§ 190)	2
Celkem	9

V uplynulých letech se Krnov potýkal s rozsáhlým **sprejerstvím**. V roce 2016 bylo řešeno 32 případů (s 25 pachateli ve věku do 18 let). V roce 2017 byly řešeny 3 případy sprejerství. V roce 2018 bylo registrováno 6 těchto trestných činů.

Oblast drogové kriminality zaznamenává mírný nárůst. V roce 2016 bylo registrováno 11 případů nedovolené výroby a držení psychotropních látek, v roce 2017 došlo k nárůstu o 7 případů, tedy celkem k 18 případům. V roce 2018 bylo registrováno **12 případů nedovolené výroby a držení psychotropních látek**. Dále byly řešeny 3 případy podávání alkoholu dítěti a **20 případů ohrožování pod vlivem návykové látky a opilství**. Dále je nutné doplnit, že celkem 65 trestných činů (19 %) bylo spácháno pod vlivem OPL nebo alkoholu.

Při vyhodnocení množství jednotlivých kategorií trestných činů registrovaných v uplynulém roce je nutné zdůraznit, že výrazný podíl na objemu kriminality v Krnově má **hospodářská kriminalita**. V roce 2018 dominoval trestný čin úvěrový podvod, následně zanedbání povinné výživy. Graf znázorňuje nejčastější trestné činy v uplynulém roce.

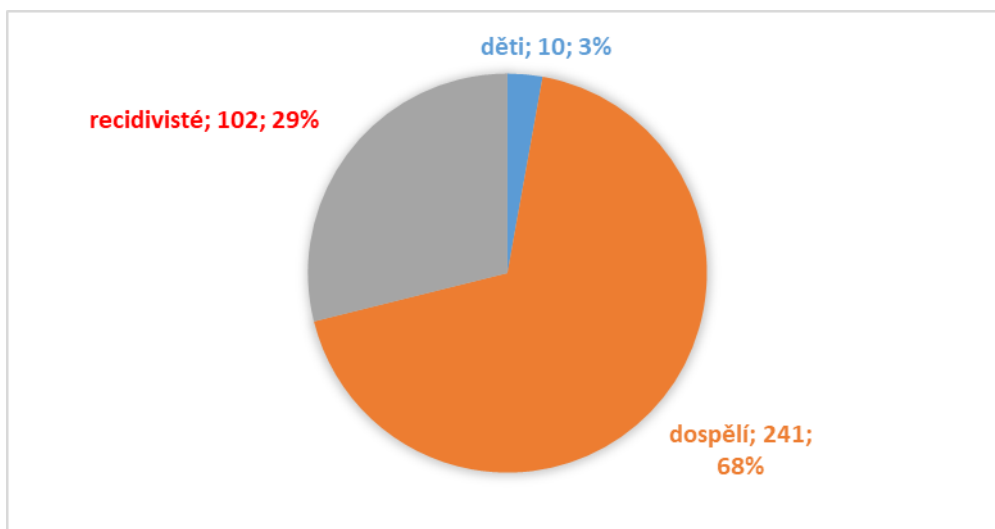

Celkově můžeme konstatovat **vysokou míru objasněnosti** kriminality. Ze souhrnného počtu 343 trestných činů bylo objasněno 225, což představuje **65,6 %**. V porovnání s rokem 2017 došlo k mírnému poklesu, kdy bylo objasněno 71,67 % registrované trestné činnosti.

V rámci celkového hodnocení kriminality byly vyčísleny **škody ve výši 10,9 mil. Kč**
Pachatelé trestné činnosti

Přehled jednotlivých kategorií trestné činnosti a jejich meziroční srovnání je uvedeno v tabulce A

pachatelé - celková kriminalita				
období 1.1. - 30. 9.	0 - 14 let	15 - 17 let	18 a více let	recidivisté
2017	6	8	254	128
2018	4	6	241	102
meziroční srovnání 2016 - 2017	-2	-2	-13	-26

Děti a mládež se dopustili celkem **10 trestných činů**. Rozdělení trestné činnosti v kategoriích nezletilých a mladistvých je uvedeno v následujících tabulkách:

Nezletilí pachatelé (0 – 14 let)	
ostatní mravnostní trestné činy (§ §190 - 194)	1
kr. vloupáním do ostatních objektů (§ § 178, 205)	1
ublížení na zdraví z nedb. ostatní (§ 143)	1
neoprávněné opatření, padělání, pozměnění (§ 234)	1
celkem	4

Mladiství pachatelé (15 - 17 let)	
sexuální nátlak (§ 186)	1
ostatní mravnostní tr. činy (§§ 190 - 194)	1
krádeže v prostoru nádraží (§ 205)	1
ned. výr. a d. psych. l. a jedů pro jiného (§ 283)	2
Ostatní trestná činnost (§ 149-151, 164)	1
Celkem	6

Recidivisté jsou, tak jak bylo uvedeno v první kapitole této analýzy, jsou v Krnově vnímáni výrazný kriminogenní faktor, vyjádřený rozsahem 29,73 % podílu na místní kriminalitě. Pachatelé obecné kriminality z řad opakovaně trestaných osob se dopustili 46 x trestného činu z kategorie obecné kriminality, zejména se jedná o **10 případů násilné kriminality** a **22 případů majetkové kriminality**. V kategorii hospodářské kriminality došlo k 21 případům úvěrových podvodů, v kategorii zbývajících kriminality pak 23 případů zanedbání povinné výživy.

Pachatelé - recidivisté	
loupež (§ 173)	2
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	4
nebezpečné pronásledování (§ 354)	1
vydírání (§ 175)	1
porušování domovní svobody (§ 178)	1
neoprávněný zásah do práva k domu (§ 205)	1

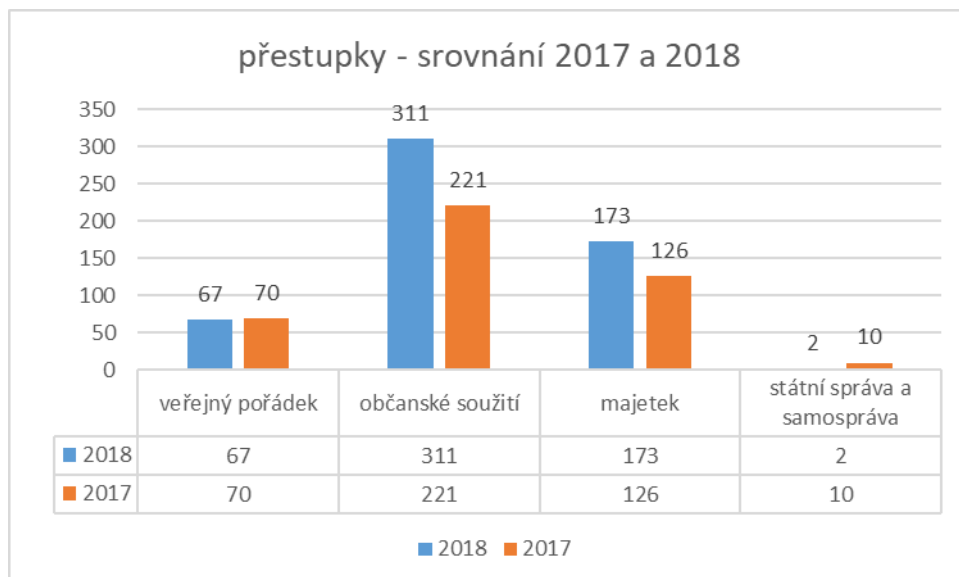
kr. vloupáním do rest. a hostinců (§ 205)	1
kr. vloupáním do ostatních objektů (§§ 178, 205)	1
krádeže věcí z aut (§ 205)	1
krádeže v jiných objektech (§ 205)	17
krádeže ostatní (§ 205)	1
poškození cizí věci (§ 228)	1
výtržnictví (§§ 358, 359)	2
ned. výr. a d. psych. l. a jedů pro jiného (§ 283)	3
maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 337)	9
ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§§ 274, 360)	6
zanedbání povinné výživy (§ 196)	23
ostatní trestná činnost (§ 149-151, 164)	2
podvod (§ 209)	4
úvěrový podvod (§ 211)	21
Celkem	102

Přestupky

Přestupkové oddělení Městského úřadu Krnov v obou sledovaných letech projednalo více než 400 přestupků. Meziročně došlo navýšení o celkem 26 přestupků: Zatímco v roce **2017** došlo k **427** přestupkům, v roce **2018** se občané Krnova dopustili **453** porušení zákona nižší závažnosti.

PŘESTUPKY	počet obyvatel města			přestupky - absolutní počet			index na 10 tis. obyvatel			
			Změna proti roku 2017			změna proti roku 2017			změna proti roku 2017	změna proti roku 2017 v %
druh	2018	2017		2018	2017		2018	2017		
proti veřejnému pořádku	23 508	23 834	-326	67	70	-3	28,50	37,08	-8,6	-17,68
proti občanskému soužití	23 508	23 834	-326	311	221	90	132,30	59,15	73,1	-44,94
proti majetku	23 508	23 834	-326	173	126	47	73,59	53,74	19,9	-26,09
přestupky proti OZV v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku	23 508	23 834	-326	2	10	-8	0,85	4,20	-3,3	-2,48

Níže uvedený graf ukazuje, že nejčastěji dochází k přestupkům **proti občanskému soužití**. Právě v této kategorii byl v roce 2018 zaznamenán největší nárůst – o 90 případů. Druhou nejčetnější kategorií jsou přestupky proti majetku.

Současné trendy v oblasti kriminality v Krnově:

- **Dochází k celkovému poklesu registrované kriminality**
v souladu s celospolečenským pozitivním trendem.
- **Majetková trestná činnost představuje téměř třetinu registrované kriminality,**
zejména krádeže, či poškození cizí věci.
- **Násilná trestná činnost, ve srovnání s dalšími městy v kraji, vykazuje vyšší hodnoty,**
nejčastěji jde o úmyslné ublížení na zdraví.
- **Drogová kriminalita mírně narůstá,**
zejména jde o nedovolenou výrobu a držení psychotropních látek, ohrožování pod vlivem návykové látky a opilství. Téměř pětina trestné činnosti byla spáchána pod vlivem OPL nebo alkoholu.
- **Snižuje se podíl recidivistů na trestné činnosti.**
Přesto stále představují téměř třetinu pachatelů.
- **Podíl dětí a mládeže na trestné činnosti je konstantní.**
V Krnově jen dochází k několika případům ročně. Na trestné činnosti se ojediněle podílí také děti ve věku do 15 let.

Nové trendy v oblasti kriminality v ČR¹⁴

Rozvinutý systém a plánování prevence kriminality, mimo jiné faktory¹⁵, přispívají k tomu, že ČR je zemí, ve které **dlouhodobě klesá kriminalita**. Za období let 2011 – 2014 došlo v ČR k poklesu celkové registrované trestné činnosti o **9 %** (z 317 177 na 288 660 registrovaných trestných činů). Tento trend pokračoval i v prvním pololetí roku 2015, kdy oproti stejnému období předchozího roku došlo k výraznému poklesu o 15,6 %.

Pokles se týká také majetkové trestné činnosti, která pravidelně představuje největší podíl celkové kriminality, kolem 60 %. Mezi lety 2011 až 2014 došlo k poklesu majetkové trestné činnosti o téměř **15 %**.

Ve společnosti ale můžeme sledovat i **aktuální negativní jevy ve vývoji kriminality:**

¹⁴ zdroj: Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020

¹⁵ zejména pokles míry nezaměstnanosti a personální posílení Policie ČR

- **Růst internetové kriminality** (podvody, phishing¹⁶, zneužití identity, obchodování s ukradenými předměty prostřednictvím internetových aukcí, pohlavní zneužívání, šíření dětské pornografie, stalking, nebezpečné vyhrožování, šíření extrémistického obsahu či porušování autorských práv). U tohoto druhu kriminality můžeme sledovat každoroční nárůst o cca 1/3, zároveň je zde odhadován až 90 % podíl latentní (skryté) kriminality.
- **Růst drogové kriminality**, zejména nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek. Nárůst registrované drogové kriminality mezi léty 2011 – 14 o 46 %.
- **Nárůst počtu recidivistů** mezi pachateli trestné činnosti. V roce 2014 představují 53,3 % trestné činnosti, v Moravskoslezském kraji jejich podíl tvoří 61,2 %.
- V případě **kriminality dětí a mladistvých** se jejich podíl na trestné činnosti dlouhodobě snižuje, negativním jevem je však **narůstající brutalita útoků**, dále **vysoké zastoupení mladých pachatelů z prostředí sociálně vyloučených lokalit a ze státní ústavní péče**. Velmi často jsou tito pachatelé **pod vlivem alkoholu či omamných a psychotropních látek**.

2. 2 Výzkum rizikového chování adolescentů

Od roku 2016 je každoročně realizován sběr dat mezi žáky 7. tříd všech krnovských základních škol, tedy v populaci 13 letých.

Dotazník ¹⁷ v rozsahu 18 otázek zjišťuje výskyt rizikového chování respondentů ve třech tematických oblastech:

- **závislosti**, abúzus – zkušenosti s alkoholem, kouření, nelegální drogy, užívání léků
- **delikvence** – krádeže, vandalismus
- **agresivita**, šikana – mezi spolužáky, na internetu, sebepoškozování.

Děti vyplňují dotazník anonymně. Data zpracovává oblastní metodik prevence, který současně jednotlivým školám poskytuje výsledky společně s osobní konzultací. Výstupy slouží také jako podklady pro tvorbu preventivních programů.

V roce 2018 se šetření zúčastnilo 195 dětí, tj. 100 dívek a 95 chlapců. Následující grafy shrnují v tematických celcích výsledky.

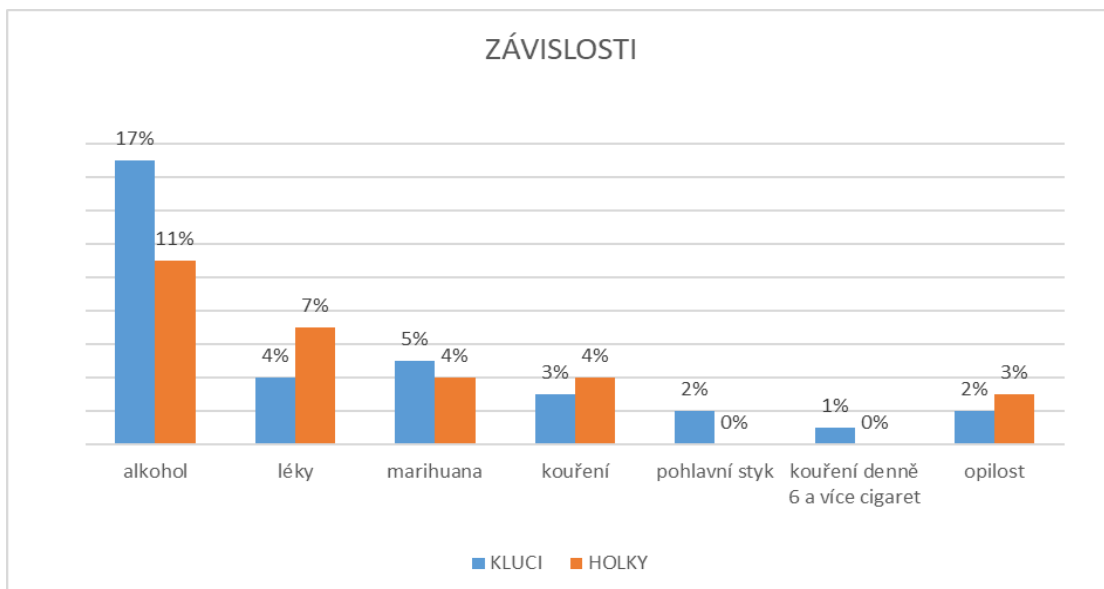
V oblasti potenciálního **ohrožení návykovými látkami** výzkum zaznamenává vysokou toleranci mládeže k ochutnávání a konzumaci **alkoholu**. Na dotaz, zdali za posledních 30 dní pil respondent nějaký alkoholický nápoj odpovědělo pozitivně 13 % dětí, respektive 17 % chlapců a 11 % dívek. Není však specifikováno množství. Opilost, tj. problémy s chůzí, mluvením, zvracení, výpadky paměti, připouští 2 % zkoumané populace.

Za pozornost stojí také poměrně rozšířené **užívání léků**, aniž by dítě mělo zdravotní problémy a aniž by o tomto věděl rodič. Takto popsané užívání připouští 6 % dětí, tj. 7 % dívek, chlapců 4 %.

Za specifikum považujeme **kouření**. Pouze 3 % sedmáků připouští, že za posledních 30 dnů kouřilo cigarety. Po vyplnění dotazníku jsme však zavedli ještě volnou diskusi, kdy se ptáme dětí na jejich odhady – co je nejrozšířenější či nejzávažnější problém, apod. Ve všech (!) navštívených třídách děti uvedly na prvním místě kouření. Tuto hypotézu často potvrzují i přítomní pedagogové. Domníváme se, že v tomto případě výzkum zaznamenává pouze část skutečného rozšíření kouření mezi dětmi.

¹⁶ objasnění termínu je uvedeno v Příloze č. 2: Odborná terminologie v oblasti PK

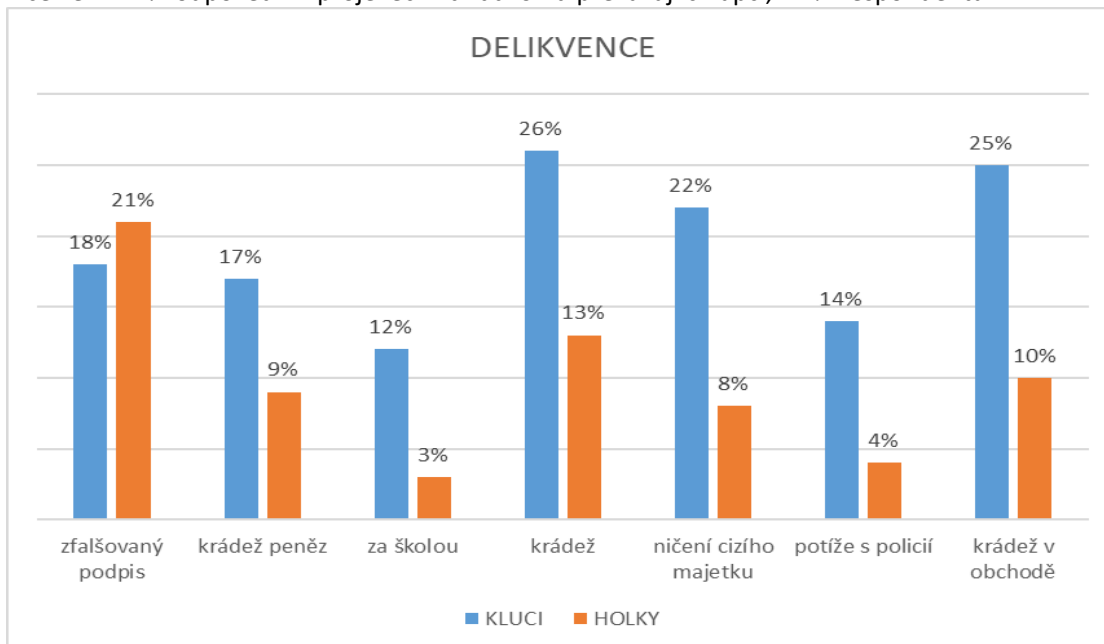
¹⁷ Autoři: Martin Dolejš, Ondřej Skopal, Univerzita Palackého v Olomouci, 2015

Druhým tematickým okruhem je zjišťování **delikventního chování**, které představuje porušování právních norem, ale také společenských zásad a pravidel. Zahrnuje tedy kriminalitu, přestupky i porušení „zásad slušného chování“.

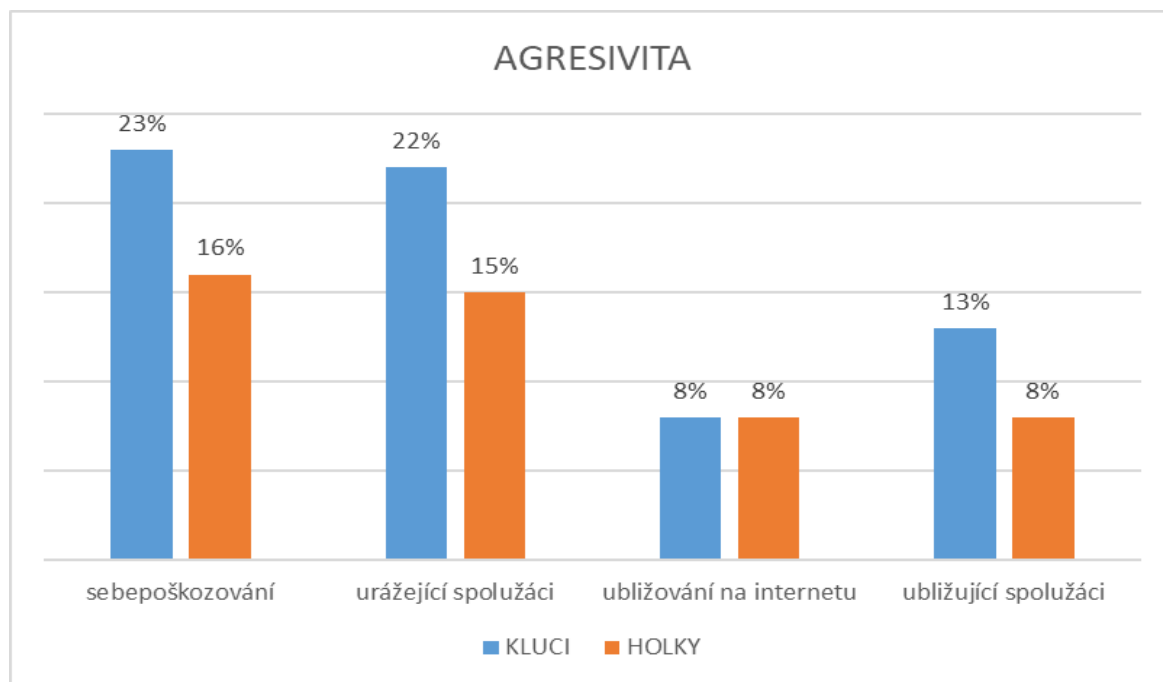
Autoři dotazníku položili respondentům tři otázky vztahující se ke **krádežím**. Nejvíce dětí, celkem 17 %, odpovědělo kladně na dotaz, zdali ukradli někdy něco někomu. Tuto zkušenost potvrdila čtvrtina dotázaných chlapců. Jen o trochu méně, 15 %, kladných odpovědí bylo k dotazu, zda ukradli někdy něco **v obchodě**. Krádež v obchodě se týká téměř stejného počtu chlapců. Dotaz na **krádež peněz** se vztahuje zejména k rodičům, ale i dalších osob. Toto přiznává 11 % respondentů. Dotazník, pochopitelně, nezjišťoval rozsah vzniklé škody, nicméně potvrdil poměrně velký rozsah zkušeností.

Otázka „poškodil jsi někdy během života cizí majetek jen tak pro zábavu“ byla kladně odpovězena v celkem 12 % odpovědí. V projevech **vandalismu** převažují chlapci, 22 % respondentů.

Poslední tematický okruh otázek zkoumá výskyt agresivního chování, potažmo šikany mezi dětmi. Dotazy zjišťují subjektivní vnímání jednotlivců v pocitu **ohrožení šikanou**. Výsledky odhalují nepřehlédnutelný rozsah špatných vztahů mezi spolužáky. Celkem 17 % dětí uvedlo, že bylo během posledních 30 dnů středem hrubých a vulgárních urážek od spolužáků. Častěji takto odpovídali chlapci, 22 %. Dále 10 % uvedlo, že mu během posledních 30 dnů někdo ze spolužáků ublížil. Konflikty se odehrávají také ve virtuálním prostředí. 8 % dětí uvedlo, že za posledních 30 dní mu někdo ublížil nebo zesměšňoval na internetu.

Samostatnou kapitolu tvoří **sebepoškozování**. Bohužel, jedná se o celospolečenský trend, rozšířený mezi chlapci a děvčaty. 18 % dětí uvedlo, že si někdy během života záměrně fyzicky ublížili. Skutečnost o přítomnosti tohoto závažného jevu mezi adolescenty významně potvrdily také již výše zmíněné diskuse, které se ve třídách realizují ihned po odevzdání dotazníkového archu.

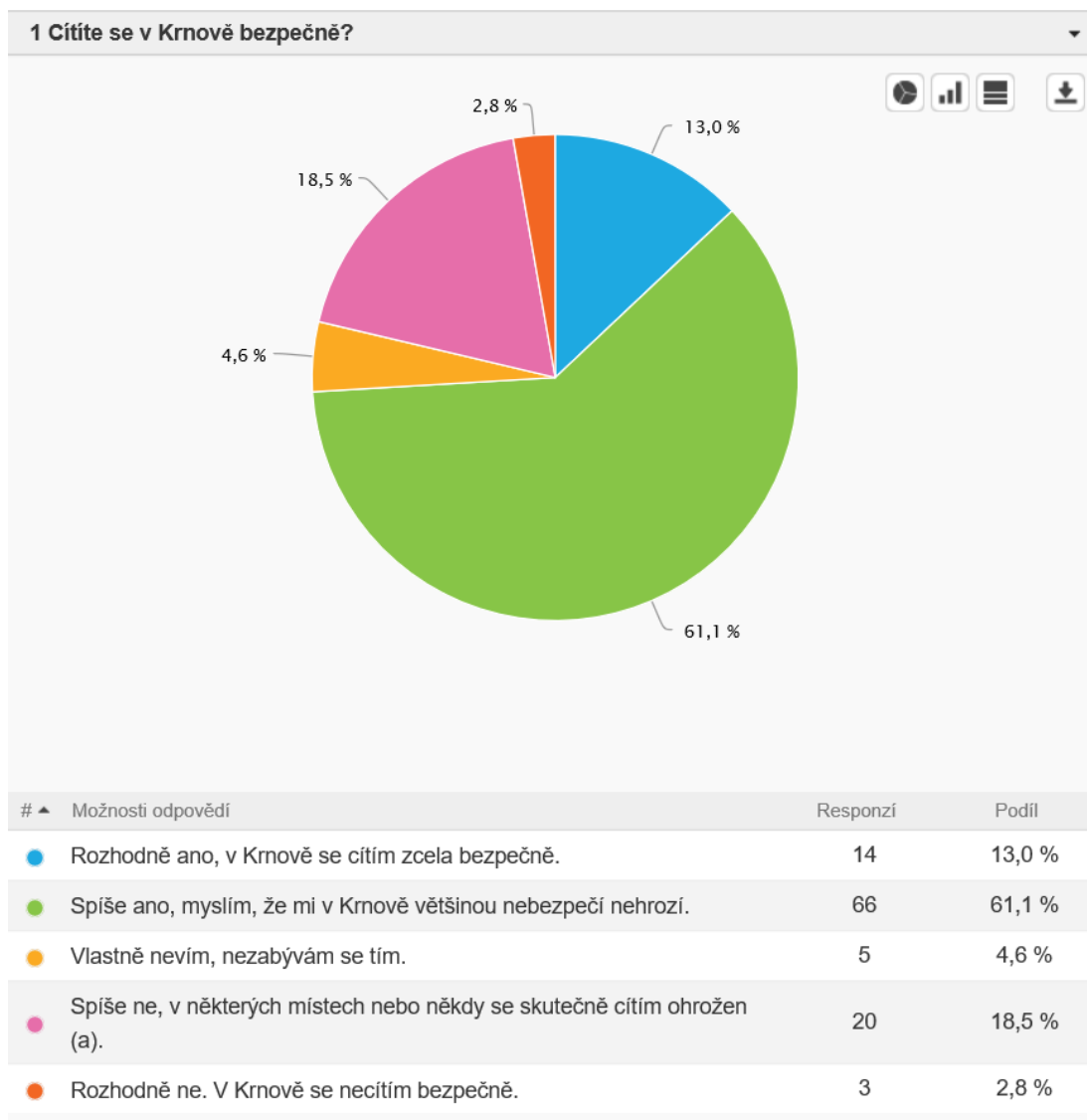
Současné trendy ve výskytu rizikového chování adolescentů v Krnově:

- Experimenty a užívání dostupných návykových látek, alkoholu i cigaret mezi chlapci i dívkami.
- Výskyt delikventního chování, zejména v majetkové oblasti s větším zastoupením chlapců.
- Urážení a ubližování mezi spolužáky.
- Výskyt sebepoškozování u dívek, ale i chlapců.

2. 3 Šetření vnímání pocitu bezpečí

V měsících srpnu a září 2019 se uskutečnilo online šetření vnímání pocitu bezpečí občanů Krnova. Dotazník vyplnilo celkem 108 respondentů, převažovaly ženy (36,9 %) nad muži (31,6 %). Z pohledu věkového zastoupení se nejčastěji zapojili občané v kategorii 27 – 45 let (48,1 %) a v kategorii 46 – 65 let (24,1 %). Dále se do šetření zapojilo 10 osob starších 65 let, 4 osoby mladší 18 let a 16 osob ve věku mladé dospělosti, od 18 do 26 let.

Klíčovou a úvodní otázkou „**Cítíte se v Krnově bezpečně?**“ odpovědělo 74 % respondentů pozitivně. Zatímco 13 % uvedlo „rozhodně ano“, 61 % se přiklonilo k odpovědi „spíše ano, myslím, že mi v Krnově většinou nebezpečí nehrozí“. 18, 5 % odpovědí ale uvádí, že se „v některých místech nebo někdy skutečně cítí ohrožení“. Tito respondenti měli možnost situaci či místo upřesnit.

V rámci 15 odpovědí byla označena **lokalita u hypermarketu Albert s přilehlým parkem u městských lázní**. Respondenti lokalitu vnímají jako místo vyhledávané lidmi bez domova, místo kde často pobývají osoby pod vlivem návykových látek. Většinou se jedná o skupiny, které jsou hlučné, často vulgární, obtěžující kolemjdoucí. Na druhém místě četnosti se **umístila lokalita u divadla, společně s přilehlou večerkou a nedalekým parčíkem**. Popis rizikovosti lokality je podobný jako ve výše uvedeném případě.

Dále respondenti odpovídali na otázku „**Kterou trestnou činností se cítíte ohroženi?**“ Souhrnně se dá konstatovat, že přibližně polovina respondentů se obává různých druhů trestné činnosti a polovina spíše neobává. Mezi občany, kteří se skutečně obávají trestné činnosti, převládají ti, kteří se bojí **majetkové trestné činnosti**: téměř 58 % se spíše nebo rozhodně obávají krádeže a vloupání. Téměř 40 % odpovědí uvádí obavy z poškození majetku. V komentářích mnozí vysvětlují, že je z důvodu již prodělané špatné zkušenosti. Jako výrazné riziko vnímají respondenti také případné napadení, a to ve 48 % odpovědí. Naopak nejméně se lidé obávají internetové kriminality, jak dokládá negativní odpověď 57 % respondentů.

V hodnocení potřebnosti a účinnosti opatření prevence kriminality se na prvním místě umístila „**přítomnost policie v ulicích**“, která byla podpořena 70 % odpovědí. V komentářích se opakovala doporučení na posílení hlídek strážníků i policistů. Rovněž velmi pozitivně respondenti ohodnotili „**pouliční osvětlení rizikových míst**“, a to v 71 %. Výraznou podporu má u respondentů také „**kamerový systém na rizikových místech**“. Celých 69 % hodnotí kamery kritériem „rozhodně ano“. Lidé si však uvědomují také preventivní opatření, které mohou zajistit sami sobě. 48 % považuje za nejdůležitější „**dodržování pravidel osobní bezpečnosti**“. Výrazně bylo podpořeno také „**zajištění majetku uzamčením**“,

ohrazením, označením“. 39 % respondentů tento způsob prevence označilo za rozhodně účinný a 37 % za spíše účinný.

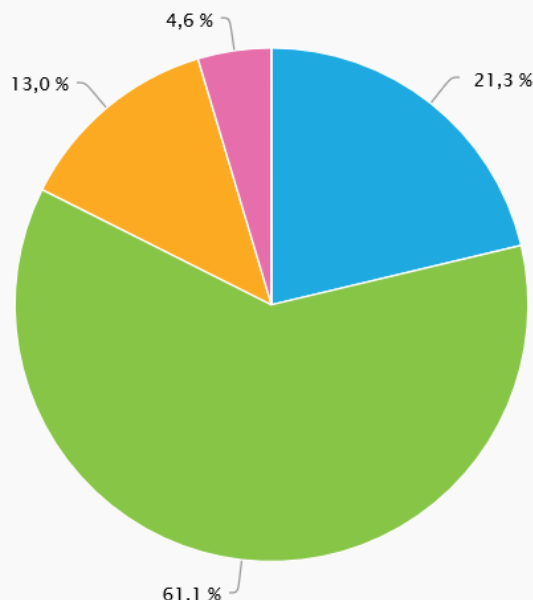
Důraz na **osobní preventivní opatření** respondenti potvrdili také v další části dotazníku. 88 % uvedlo, že „důsledně zamyká svůj byt a zahradu“, 82 % nikdy „nepouští cizí osoby do svého bytu či domu“, 73 % nikdy „nenechává své osobní věci odložené z dosahu“. Respondenti rovněž dosti dbají na své bezpečí ve virtuálním prostředí. 88 % uvádí, že „mažu neznámé a podvodné e-maily“, 80,6 % „na sociálních sítích nenavazuje kontakty s osobami, které osobně nezná“, 78,7 % uvádí, že „v reklamních e-mailech nekliká na neznámé odkazy“.

Potenciál na zlepšení osobních zajištění vidíme v uložení kontaktů pro zavolání pomoci. 51,9 % respondentů má uložena ve svém mobilu tísňová čísla. Možnosti stažené aplikace pro přivolání pomoci chytrým mobilem využívá pouze 20,4 % respondentů. Přehled všech odpovědí v oblasti osobních preventivních opatření uvádíme níže.

● Důsledně zamykám svůj byt / dům / zahradu.	95	88,0 %
● Svůj majetek monitoruji kamerou.	10	9,3 %
● Ve svém autě mám nainstalovány přídatné bezpečnostní prvky, např. alarm, zámek řadící páky, zámek volantu, apod.	17	15,7 %
● Své auto mám zabezpečeno moderními ochrannými technologiemi.	12	11,1 %
● Své jízdní kolo mám označeno syntetickou DNA.	22	20,4 %
● Svůj osobní počítač mám zajištěn silným heslem.	54	50 %
● Ověřuji si důvěryhodnost e-shopů, ve kterých nakupuji.	68	63,0 %
● Mažu neznámé a podvodné e-maily.	95	88,0 %
● Na sociálních sítích nenavazuji kontakty s osobami, které osobně neznám.	87	80,6 %
● Při komunikaci a prezentaci na sociálních sítích dodržuji zásady ochrany svého soukromí.	73	67,6 %
● Ověřuji si totožnost obchodních zástupců, či distributorů energií.	47	43,5 %
● V kabině svého auta nenechávám žádné věci.	71	65,7 %
● Všechny dokumenty, které podepisuji, si řádně přečtu.	81	75 %
● V reklamních e-mailech neklikám na neznámé odkazy.	85	78,7 %
● Další způsoby, kterými se chráním před kriminalitou.	14	13,0 %
● Nikdy nepouštím cizí osoby do svého bytu / domu.	89	82,4 %
● Ovládám prvky sebeobrany.	19	17,6 %
● Mám ve svém mobilu uložena tísňová čísla.	56	51,9 %
● Mám ve svém chytrém telefonu staženou aplikaci pro přivolání pomoci.	22	20,4 %
● Vlastním legální zbraň pro osobní ochranu.	6	5,6 %
● Můj dům / byt chrání pes.	24	22,2 %
● Nikdy nenechávám své osobní věci odložené z dosahu.	79	73,1 %

Prostřednictvím dotazníkového šetření byla ověřována také **podpora městského kamerového a dohlížecího systému**, jako klíčového nástroje situační prevence kriminality v ulicích města. Kladné hodnocení, respektive **podporu získaly kamery u 82,4 % respondentů**. Pochybnosti projevilo 13 % responzí. Podrobné výsledky znázorňuje níže uvedený graf.

10 Město Krnov je již řadu let monitorováno sítí kamerového systému. Městská policie a Policie ČR tento systém využívají jako nástroj prevence kriminality, informační zdroj pro rychlou reakci na vzniklé bezpečnostní situace v monitorovaných lokalitách a také k dohledávání pachatelů přestupků a trestných činů. Jaký máte na tento preventivní nástroj názor?

# ▲	Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
●	Jsem o přítomnosti kamerového systému ve městě dostatečně informován. Myslím, že aktuální stav je zcela vyhovující a účinný. Podporuji přítomnost kamer ve městě.	23	21,3 %
●	Domnívám se, že by ve městě mělo být více kamerových bodů. Podporuji účinné a smysluplné rozšiřování systému.	66	61,1 %
●	Mám za to, že přítomnost kamerového systému ve městě nemá žádný vliv na můj osobní pocit bezpečí.	14	13,0 %
●	Nevím, že Krnov využívá kamerový systém. Nezabývám se tím.	5	4,6 %
●	Vadí mi, že je město monitorováno.	0	0 %

Hlavní trendy ve vnímání pocitu bezpečí občany Krnova:

- 61,6 % občanů Krnova se ve městě rozhodně cítí bezpečně.
- 18,5 % občanů Krnova se v některých místech nebo někdy skutečně cítí ohroženi, nejčastěji v lokalitě u hypermarketu Albert a přilehlém parku nebo v lokalitě u divadla a jeho nejbližším okolí.
- Lidé se nejvíce obávají majetkové trestné činnosti, zejména krádeží a vloupání, často na základě vlastní negativní zkušenosti.

- Jako nejúčinnější prevence kriminality byla označena „přítomnost policie v ulicích“ a „pouliční osvětlení rizikových míst“.
- 82,4 % respondentů podporuje městský kamerový a dohlížecí systém, 61,1 % se domnívá, že by ve městě mělo být více kamerových bodů.

2. 4 Institucionální analýza

Republiková úroveň: Ministerstvo vnitra ČR

- Odpovídá za fungování a rozvoj systému prevence kriminality na republikové, krajské a lokální úrovni včetně zpracování národní strategie prevence kriminality.
- Vyhláší a řídí dotační **Program prevence kriminality**, který mohou využít obecní samosprávy¹⁸.
- V rámci Odboru prevence kriminality působí **konzultant pro Moravskoslezský kraj**.

Krajská úroveň: Moravskoslezský kraj – Krajský úřad

- Zajišťuje realizaci opatření v oblasti prevence kriminality v rámci své samostatné působnosti.
- Schvaluje krajskou koncepci, aktuálně je platná **Koncepce prevence kriminality Moravskoslezského kraje na období 2017 – 2021**.
- Zřizuje **pracovní skupinu prevence kriminality**, poradní orgán rady kraje.
- V rámci Odboru sociálních věcí působí **krajský manažer prevence kriminality**.
- Vyhláší a řídí dotační **Program na podporu neinvestičních aktivit z oblasti prevence kriminality**. Dotační program mohou využít církevní právnické osoby, spolky, ústavy a obecně prospěšné společnosti a obce¹⁹, které prokáží minimálně jednoletou zkušenost s vykonáváním činnosti v oblasti prevence kriminality.

Místní úroveň: Město Krnov – Městský úřad

- Zajišťuje realizaci opatření v oblasti prevence kriminality v rámci své samostatné působnosti.
- Zapojuje se do dotačního programu **Podpora prevence kriminality na místní úrovni** Ministerstva vnitra ČR. V letech 2015 – 2019 město Krnov získalo z dotačního programu celkem 1 434 230 Kč na celkem 15 projektů. Čtyři investiční projekty zaměřené na postupnou modernizaci a rozvoj městského kamerového a dohlížecího systému získaly 4x dotaci v celkové výši 1 059 500 Kč. Každoročně od roku 2015 je realizován projekt situační prevence zaměřený předcházení krádeží jízdních kol, tzv. forenzní značení, na které město získalo dotace v celkové výši 158 730 Kč. V letech 2015 a 2016 byl realizován sociální projekt zaměřený na trávení prázdninového období dětmi z rizikového prostředí s dotační podporou 99 000 Kč. Od roku 2016 se daří každoročně získat finanční podporu na odborné vzdělávání místní odborné veřejnosti, celkem bylo získáno 117 000 Kč. Podrobný přehled realizovaných projektů je uveden v Příloze č. 4.
- Schvaluje **koncepci** prevence kriminality.
- Zřizuje **pracovní skupinu prevence kriminality**, poradní orgán rady města, složení pracovní skupiny je uvedeno v Příloze č. 5.
- V rámci Odboru školství, kultury a sportu působí **referent prevence kriminality a manažer projektů** (manažer prevence kriminality) v těchto oblastech:
 - dotační management a administrativa, obsahové i organizační zajištění projektů Programu prevence kriminality na místní úrovni, dotačního programu Ministerstva vnitra ČR, tj. investiční i neinvestiční akce
 - spolupráce s Městskou policií Krnov v oblasti situační prevence: modernizace a rozšiřování městského kamerového a dohlížecího systému, forenzní značení jízdních kol, vedení registru značených kol

¹⁸ Krnov získal v letech 1996 - 2019 z dotačního programu Ministerstva vnitra ČR podporu celkem 73 projektů v celkové hodnotě 8 234 500 Kč.

¹⁹ Nově od roku 2018.

- obsahové a organizační zajištění každoročního odborného programu pro místní komunitu pracovníků prevence (školství, samospráva, sociální služby, strážníci, policisté) s názvem Vzdělávání aktérů prevence kriminality
 - spolupráce se školami a školními metodiky prevence – zajišťování společných preventivních aktivit pro žáky i učitele, pravidelný výzkum rizikového chování adolescentů v 7. ročnících ZŠ, sjednocování prevence rizikového chování – finanční podpora, sdílení praxe, společné řešení
 - obsahové a organizační zajištění vzdělávacího programu Senior akademie
 - administrativní zajištění městského dotačního programu Podpora prevence kriminality ve městě Krnov, tj. veřejné finanční podpory
 - podpůrné aktivity v oblasti bezpečnosti silničního provozu – zajišťování reflexních prvků pro školy a další cílové skupiny
 - příprava a obsahové zpracování preventivních materiálů, letáků, posterů
 - spoluúčast na preventivních aktivitách ve školách
 - rozvoj prevence kriminality a rizikového chování v souladu s aktuálními potřebami města
 - obsahové a organizační zajištění činnosti pracovní skupiny prevence kriminality
 - analytická činnost, zpracování bezpečnostních analýz a šetření pocitu bezpečí občanů
- Vyhláší a řídí dotační program **Podpora prevence kriminality města Krnov**, pro rok 2020 byly stanoveny tyto dotační priority²⁰:
- Podpora zážitkových aktivit pro děti a mládež ohrožené delikvencí a kriminalitou,
 - Podpora tematicky zaměřených vzdělávacích aktivit,
 - Podpora letních táborových aktivit pro děti a mládež.

Dotační program mohou využít právnické osoby – spolky, ústavy a obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, příspěvkové organizace zřízení Moravskoslezským kraje a fyzické osoby s živnostenským oprávněním, které prokážou zkušenost s vykonáváním v oblasti prevence kriminality a působí na území města Krnova.

Městská policie Krnov

V rámci organizační struktury působí **skupina prevence** (2 strážníci), vykonávající tyto preventivní aktivity:

- besedy ve školách: ve všech základních (4) a mateřských (9) školách zřízených městem realizují 2 návštěvy za školní rok, témata jsou volena v souladu s požadavky škol a věkem dětí, např.: Co mě ohrožuje? Cizí zvířata? Cesta do školy, Zamykání bytu. Co dělat když? Součástí je nácvik první pomoci, procvičování modelových situací (např. setkání s neznámou osobou, jak jednat v krajní nouzi, jak se ochránit, apod.), sebeobrana pro žáky 9. ročníků, pohybové aktivity v terénu - nácvik zvládání technik řízení a plavby raftu
 - besedy se studenty středních škol na téma závislost (alkohol, tabák, návykové látky)
 - návštěvy škol na služebně městské policie: se zaměřením na ukázky techniky – zejména městský kamerový a dohlížečský systém
 - den s městskou policií: každý rok program pro rodiny s dětmi, ve spolupráci s Integrovaným záchranným systémem (Policie ČR, hasiči, záchranná služba, BESIP) – ukázka profesionálních zásahů a bezpečnostní techniky
 - průběžná preventivní činnost v terénu: komunikace s cyklisty, matkami s kočárky, či seniory za účelem osvěty v oblasti bezpečnosti v dopravě a ochrany majetku
 - besedy se seniory: návštěva Domu důchodců a Klubu důchodců, besedování na téma ochrany před drobnými krádežemi, obezřetnost při nákupu, ochrana před podomními prodejci, sebeobrana pro seniory a účastníky univerzity III. věku
 - besedy s občany se zdravotně psychologickým handicapem: zvláště zranitelná skupina, ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb – jak reagovat v případě ohrožení, jak se chránit před krádeží
 - výuka na dopravním hřišti: ve spolupráci se Střediskem volného času Krnov.
- Je provozovatelem a uživatelem **Městského kamerového a dohlížečského systému (MKDS)**, který je významným nástrojem pro zajištění situační prevence na všech úrovních. MKDS byl v Krnově

²⁰ Předpokládaný rozpočet pro dotační program (veřejná finanční podpora) je 250 000 Kč.

vybudován v roce 1998, v letech 2006 a 2008 byl systém digitalizován a rozšířen. Aktuálně má MKDS 19 kamer včetně jedné mobilní²¹, podle kvalifikovaného odhadu pokrývá cca 5 % katastrálního území města. V roce 2015 bylo provedeno propojení hlavního dohledového pracoviště MKDS na Městské policii v Krnově s Obvodním oddělením Policie ČR v Krnově, kde vzniklo sdílené pracoviště. Současně byl systém rozšířen o 1 kameru na výjezdu z města, Albrechtické ulici, jejíž hlavní funkcí je identifikace registračních značek. V roce 2016 město investovalo, bez dotace, do vybudování nové monitorované lokality v centru města, realizované trojicí kamer s nočním viděním. V roce 2017 byla v rámci investičního projektu pořízena mobilní kamera, která je kompatibilní s MKDS a umožňuje sledování i na mobilních zobrazovacích zařízeních. V roce 2018 došlo k modernizaci celého systému (výměna datového úložiště, nový ovládací SW pro inteligentní analýzu záznamů) a umístění dvou nových stacionárních kamer s funkcí analýzy záznamu v centru města. V prvním čtvrtletí roku 2019 byla síť rozšířena o 1 HD kameru na budově gymnázia, s monitorováním prostranství před poliklinikou a kulturním zařízením Slezský domov. Na podzim 2019 byla na totéž místo umístěna další kamera, zaměřená na monitorování pěší zóny Zámecké náměstí. Za uplynulých pět let bylo v Krnově do rozvoje a modernizace MKDS investováno cca 3 000 000 Kč. Přehled jednotlivých položek je uveden v Příloze č. 6. V následujících letech je plánována postupná modernizace, tedy výměna dalších kamer, které se již nacházejí na hranici své životnosti (průměrně 10 let nepřetržitého provozu). Rozšíření sítě MKDS bude prováděno na základě aktuálních bezpečnostních potřeb města, v souladu s doporučením Policie ČR.

- V roce 2015 přistoupila městská policie k inovativnímu opatření situační prevence na primární úrovni, **forenznímu značení jízdních kol** a kompenzačních pomůcek. V rámci organizační struktury městské policie byl vytvořen realizační tým, který je tvořen koordinátorem a dvěma páry strážníků, kteří provádějí značení, na základě odborné metodické přípravy. Označená kola jsou evidována do lokálního a národního registru kol REFIZ. Díky této metodě mohou občané lépe zabezpečit svůj majetek proti krádežím.²² Městská policie projekt realizuje každoročně, díky podpoře z Programu prevence kriminality MV ČR. Do konce roku 2019 bude syntetickou DNA označeno cca 1400 jízdních kol a kompenzačních pomůcek.

Police České republiky

- Pravidelná jednání zástupců obvodního oddělení Krnov s vedením města z důvodu za účelem poskytování aktuálních informací o bezpečnostní situaci ve městě jsou důležitým nástrojem pro efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality na lokální úrovni.
- Spolupráce s Městskou policií Krnov:
 - průběžné poskytování informací, možnost využití záznamů MKDS k šetření trestné činnosti
 - propojení v rámci systému MKDS prostřednictvím sdíleného dohledu - možnost využití klíčového nástroje situační prevence (od 2015)
 - forenzní značení jízdních kol – možnost preventivních kontrol - k dispozici policejní identifikační sety a přístup do národního registru forenzně označených kol REFIZ
- Město v roce 2011 vybuodovalo a na základě smlouvy o výpůjčce předalo k užívání vybavenou **speciální výslechovou místnost** kriminální službě Policie ČR, která je určena pro práci se zvláště zranitelnými oběťmi (děti, ženy, senioři, handicapované osoby) a při výslechu nezletilých a mladistvých svědků trestné činnosti, dále jako zázemí pro česko-polské policejní hlídky a dílčí aktivity (jednání, semináře) v oblasti prevence kriminality.²³
- Spolupráce skupiny prevence Policie ČR Územní obvod Bruntál s pracovištěm prevence kriminality města: účast na jednáních pracovních skupin a komisí podle aktuálních potřeb, spolupráce v rámci Senior akademie a dílčích preventivních akcích.
- Zástupce obvodního oddělení působí v pracovní skupině prevence kriminality.

²¹ Umístění kamer: Hruška Opavská, Kaufland, Hřbitovní, U Požárníků, Hlavní náměstí – pivnice, Informační centrum, gymnázium Slezský domov, Albert, Revoluční, Bruntálská, Albrechtická, Petrovická, gymnázium Zámecké náměstí, Hlavní náměstí směr pošta, Zámeček vnitroblok – tři kamery, Albrechtická výjezd – identifikace značek, mobilní kamera – umístění dle potřeb

²² Neinvestiční projekt Programu PK 2015 s rozpočtem 70 000 Kč, z toho výše dotace MV ČR 63 000 Kč.

²³ Investiční projekt „Bezpečné příhraničí“ s rozpočtem 12 800 EUR, financovaný z Fondu Mikro projektů v Euroregionu Praděd.

- **Preventivní programy** Policie ČR Územní odbor Bruntál, oddělení prevence pro školy a veřejnost²⁴:
 - předškoláci: seznámení s prací policistů, zásady bezpečného chování, práce s knížkou „Policejní pohádky“
 - žáci 1. stupně ZŠ – dopravní bezpečnost, osobní bezpečí, zdravé mezilidské vztahy, didaktická hra „Učíme se s Honzíkem aneb Policejní pohádky hrou“
 - žáci 2. stupně ZŠ – bezpečí na internetu, trestní odpovědnost, drogová problematika, promítání didaktických filmů
 - senioři – osobní bezpečnost, senior v dopravě
 - preventivní akce zaměřené na účastníky silničního provozu.

Základní školy a školská zařízení zřizovaná městem

- Každá základní škola má zřízenou pozici **školního metodika prevence**. Součástí škol jsou poradenská pracoviště, složená z vedení školy, školního metodika prevence, výchovného poradce, dále případně školního psychologa a speciálního pedagoga.
- V souladu s metodickými pokyny MŠMT ČR každá škola vydává svou Strategii prevence a pro každý školní rok Minimální preventivní program, který podléhá kontrole České školní inspekce.
- Základním principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke **zdravému životnímu stylu**, k osvojení **pozitivního sociálního chování** a zachování **integrity osobnosti**.
- Primární prevence rizikového chování se zaměřuje na **předcházení rozvoje rizik**, které směřují zejména k následujícím **rizikovým projevům v chování žáků**:
 - a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
 - b) záškoláctví
 - c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
 - d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
 - e) spektrum poruch příjmu potravy
 - f) negativní působení sekt
 - g) sexuální rizikové chování
- Prevence rizikového chování je **nedílnou součástí školního vzdělávacího programu**, témata rizikového chování jsou zařazovány do jednotlivých předmětů. Preventivní témata jsou zahrnuta do výuky ve všech ročnících. Jako příklad uvádíme výuku prvouky v 1. a 2. třídě základní školy²⁵.

PRVOUKA 1. a 2. ročník	Učivo	Probírané jevy
	JSEM ŠKOLÁK	denní režim, záškoláctví
	NÁŠ DOMOV, RODINA	Vztahy, příbuzní, pomáháme – činnosti v domácnosti, varovné signály – domácí násilí
	SPOLUŽÁCI	KAŽDÝ JSME JINÝ, rasismus
	ZDRAVÍ – ÚRAZ, NEMOC	tísňové volání, zdravá strava, předcházení nemocem a úrazům
	LIDÉ A ČAS, VOLNÝ ČAS HASÍK	virtuální drogy varovné signály
	NAŠE ŠKOLA	cesta do školy, chování v dopravě
	LÉTO	evakuace (bezpečnost chování)

- Minimálně 3x za rok dochází ke společným jednáním školních metodiků prevence s oblastním metodikem prevence, kterého se účastní také referentka prevence kriminality.

²⁴ Zdroj: <https://www.policie.cz/clanek/prevence-496669.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

²⁵ Zdroj: http://puvodni.zs5krnov.cz/images/poradenstvi/Minimalni_preventivni_program_2018-2019.pdf

- Finanční podpora aktivit primární prevence zřizovatelem prostřednictvím účelově vázaných prostředků v rámci příspěvku na provoz ²⁶. Školy prostředky využívají na financování dílčích preventivních programů, spolufinancování adaptačních kurzů nebo pořizování odborné literatury a odborných periodik.
- Školy, ve spolupráci s referentkou prevence kriminality, využívají také tematické preventivní programy, které jsou zajišťovány vždy pro všechny základní školy současně. Jedná se o 1 – 2 společné preventivní akce v průběhu školního roku:
 - 2015 interaktivní výstava (NE)závislosti pro 4. a 5. třídy – prevence závislostí, s Policií ČR,
 - 2016 zážitkový interaktivní projekt Revolution train, protidrogový vlaky pro 6. – 9. třídy
 - 2017 návazný program To je zákon, kámo! – trestní odpovědnost mládeže pro 8. a 9. třídy
 - 2018 Preventivní vlak českých drah – prevence bezpečí na železnici, první pomoc pro 8. a 9. třídy
 - 2018 E-bepečí ve virtuálním prostředí – sociální sítě, kybergrooming, sexting – 7. a 8. třídy
 - 2019 komponovaný program Titanic – Freddie – AIDS pro 8. a 9. třídy

Středisko volného času Krnov:

- poskytuje škálu volnočasových aktivit v průběhu školního roku i během prázdnin,
- je významným aktérem v zajišťování dopravní výchovy na základních školách, v součinnosti s BESIP a Městskou policií Krnov, je provozovatelem **Dětského dopravního hřiště**. ²⁷

Nestátní neziskové organizace působící v oblasti prevenci kriminality

Aktivity z oblasti prevence kriminality z tohoto spektra lokální úrovně jsou zajišťovány v rámci **sociálních služeb se zaměřením na prevenci patologických jevů**, především na sekundární a terciální úrovni. Na **sekundární úrovni** se jedná nejčastěji o sociální práci s rizikovou mládeží (zpravidla ohrožení sociálním vyloučením), jež je zaměřena na socializační a integrační procesy. Klíčovým nástrojem je činnost **nízkoprahových klubů dětí a mládeže (NZDM)**, v rámci kterých se realizují volnočasové aktivity zkušenostního charakteru, součástí je ale také poradenství, případně sociální intervence, v některých klubech je organizováno také doučování. Nedílnou součástí by měla být také terénní práce. NZDM jsou v Krnově přirozeně rozmístěny tak, aby byly v dosažitelné vzdálenosti obyvatel tzv. vyloučených lokalit.

Důležitou součástí činnosti NZDM je získání dětí a mládeže pro aktivní životní styl pomocí **terénní práce**, jejíž součástí je kontakt s rodinami klientů NZDM.

Terciální úroveň je realizována zejména **probačními programy a individuální odbornou prací s klientem**. Tuto službu realizuje v Krnově pouze jedna organizace, v součinnosti s Probační a mediační službou a sociálními kurátory městského úřadu.

V Krnově působí, ve výše specifikovaných oblastech, tyto organizace:

- **Armáda spásy Krnov, z. s.**
 - **Labyrint** – nízkoprahové zařízení pro mládež ve věku 13 – 21 let
 - **Maják** – nízkoprahové zařízení pro děti od 6 do 12 let
- **EUROTOPIA.CZ, o. p. s.,**
 - **CARAVAN** – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve věku 10 – 26 let, na celoroční činnost pravidelně navazují prázdninové příměstské tábory a další volnočasové aktivity
 - **Terénní programy** – především ve vyloučených lokalitách, jednou z cílových skupin jsou děti a mladí lidé. Jedná se o preventivní aktivity sekundární, případně terciální úrovně.
 - **Probační a resocializační programy** – zaměřeny na prevenci a snižování rizik opakované trestné činnosti a zamezení delikvence. Je určen mladistvým i dospělým klientům, kteří spáchali

²⁶ V návrhu rozpočtu 2016 celkem 61 000 Kč pro všechny školy, tj. cca 700 Kč pro každou třídu ZŠ.

²⁷ v roce 2011 se uskutečnila modernizace hřiště v rámci investičního projektu „Společně na cestách“ ve výši 55 160 EUR, financováno z Fondu Mikro projektů v Euroregionu Praděd.

provinění nebo trestný čin či mají závažné výchovné problémy a dále mladým dospělým do 26 let, kteří se účastní resocializačních aktivit.

- **Charita Krnov**, evidovaná církevní právnická osoba
 - **Zvídálek** – nízkoprahové zařízení pro děti ve věku 6 – 15 let
- **Krystal Help, z. ú.**
 - věnuje práci s uživateli drog, má svou nezastupitelnou úlohu na poli primární, sekundární i terciární prevence drogových závislostí
 - kontaktní centrum KRYSTAL
 - terénní program HAPPY STREET
 - adiktologická ambulance ADAM
- **Lexikona, z. s.**
 - dluhová poradna
 - preventivní aktivity v oblasti finanční gramotnosti
- **Skřítek**, volnočasový dětský klub
 - studentský projekt Střední pedagogické školy
 - zaměřeno na osvojení odborných dovedností v oblasti speciální pedagogiky studenty SPgŠ
 - celoroční klubová činnost s dětmi ohroženými sociálním vyloučením ve věku 12 – 15 let
 - na celoroční činnost pravidelně navazuje prázdninový příměstský tábor
- Další nestátní neziskové organizace se zaměřením na aktivní trávení volného času. V rámci prevence kriminality tyto aktivity považujeme za primární.

Další odborná pracoviště

- **Orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD)**, výkon přenesené působnosti v rámci městského úřadu, oddělení sociálně - právní ochrany dětí a rodiny
 - v oblasti prevence kriminality působí zejména na sekundární a terciální úrovni
 - vyhledává ohrožené děti,
 - je zodpovědný za preventivní opatření v rodinách,
 - fakultativně spolupracuje s nestátními subjekty, které realizují projekty z oblasti prevence
- **Sociální kurátor pro dospělé**, výkon přenesené působnosti v rámci městského úřadu, oddělení sociálních služeb a sociální pomoci
 - časově neomezená kontinuální práce ve všech fázích trestního řízení, včetně období po návratu z výkonu trestu, komplexní poradenská činnost
- **Probační a mediační služba**, příspěvková organizace státu
 - subjekt působí v oblasti prevence kriminality na terciální úrovni, pracuje s:
 - pachateli trestné činnosti – usiluje o jejich opětovné začlenění do života společnosti
 - oběťmi trestné činnosti – cílem je obnovení pocitu bezpečí oběti
 - pracoviště Opava nebo Bruntál
 - Poradna pro oběti trestných činů (projekt Proč zrovna já? II.)

2. 4. ANALÝZA SWOT

Analýza vnitřních silných a slabých stránek a vnějších příležitostí a rizik byla využita jako osvědčený metodický nástroj využívaný při tvorbě koncepčních dokumentů. Identifikace uvedených čtyř aspektů oblasti prevence kriminality v Krnově byla společně zpracována členy pracovní skupiny prevence kriminality.

SILNÉ STRÁNKY

- postupné snižování míry kriminality

- vysoká míra objasněnosti kriminality
- občané se ve svém městě cítí bezpečně
- funkční systém prevence kriminality ve městě
- pracovní skupina prevence kriminality – poradní orgán rady města
- manažer prevence kriminality – koordinátor aktivit aktérů prevence kriminality
- vytvořena místní komunita aktérů prevence kriminality - strážníci, policisté, učitelé, sociální pracovníci, pracovníci neziskových organizací a pracovníci města
- kvalitní spolupráce Městské policie Krnov a pracoviště prevence kriminality MÚ
- kvalitní spolupráce Obvodního oddělení Policie Krnov, oddělení prevence PČR a pracoviště PK
- kvalitní spolupráce základních a středních škol s pracovištěm PK
- přeshraniční spolupráce policií ČR a Polska
- veřejná finanční podpora, dotační program města pro oblast prevence kriminality
- pravidelné čerpání z dotačního Programu prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR
- střednědobý plán rozvoje sociálních služeb – zahrnuje opatření z oblasti prevence sociálně patologických jevů
- strategický plán sociálního začleňování – zahrnuje opatření z oblasti prevence kriminality
- síť nízkoprahových zařízení pro děti a mládež odpovídající potřebám města
- síť sociálních služeb v oblasti prevence patologických jevů je pro potřebné dobře dostupná
- funkční městský kamerový a dohlížecí systém, postupná modernizace a rozšiřování
- součástí MKDS je mobilní kamera
- provádění forenzního značení jízdních kol a kompenzačních pomůcek
- zájem škol o preventivní aktivity, kvalitní spolupráce školních metodiků prevence
- témata prevence rizikového chování dětí jsou průběžně zařazována výuky
- trend sjednocování primární prevence na školách - společné jednorázové programy
- příspěvek zřizovatele na primární prevenci rizikového chování do rozpočtu škol
- pravidelný výzkum rizikového chování adolescentů, resp. žáků 7. tříd
- podpora BESIP ve školách ze strany města
- preventivní besedy městské policie ve školkách
- probační a resocializačních programy
- poradna pro oběti trestných činů
- speciální výslechová místnost
- poradna pro oddlužování a prevence zadlužování
- kontaktní centrum pro uživatele návykových látek
- adiktologická ambulance
- Senior akademie
- Senior Point
- preventivní prvky pro seniory -alarmy, brožury, dílčí vzdělávací akce
- oblasti se znaky sociálně vyloučené lokality nevykazují zvýšenou míru trestné činnosti přímo ve svých teritoriích, v oblastech město postupně provádí revitalizaci obytných budov

SLABÉ STRÁNKY

- dlouhodobě vysoká míra nezaměstnanosti
- nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatelstva
- stárnutí obyvatelstva
- snižování počtu obyvatel

- opouštění města mladými dospělými
- příhraniční oblast – hranice s Polskem vzdálena 3 km
- spádová oblast z hlediska zábavy
- přechodně rizikové mikro lokality
- vyšší podíl majetkové trestné činnosti
- násilná trestná činnost, zvyšující se míra brutality
- podíl recidivistů na trestné činnosti
- výskyt drogové kriminality
- případy nedostatečné odpovědnosti občanů k prevenci kriminality, např. špatné zabezpečení majetku
- špatně dostupná odborná pomoc pro pacienty dětské psychiatrie a dětské klinické psychologie
- nedostatek školních psychologů
- omezený čas pro práci školních metodiků na školách – není snížena přímá vyučovací povinnost

PŘÍLEŽITOSTI

- státní dotace na investiční i neinvestiční projekty prevence kriminality
- krajský dotační program na neinvestiční projekty prevence kriminality
- veřejná finanční podpora z rozpočtu města – směrem k místním organizacím
- spolupráce s institucemi v zahraničí - samospráva, obecní a státní policie
- spolupráce školních metodiků a samosprávy
- spolupráce preventistů policií a samosprávy
- spolupráce samosprávy s BESIP
- spolupráce samosprávy a středních škol
- rozvoj odborných kompetencí partnerů prevence kriminality – průběžné vzdělávání, konference
- podpora v oblasti vědy, výzkumu a inovací v prevenci kriminality ze strany státu a přenos výstupů v rámci celorepublikového systému PK
- přebírání pozitivních příkladů a zkušeností – sdílení dobré praxe
- rozšíření nabídky programů prevence kriminality v oblasti právního vědomí dětí
- podpora preventivních programů v oblasti rizik ve virtuálním prostředí a kyberkriminality
- podpora programů v oblasti drogové kriminality a závislostí
- podpora nácviku sebeobrany
- informační prevence pro rodiče
- podpora preventivního vzdělávání pro učitele
- zřízení pozic školního psychologa na základních školách
- podpora zřízení ambulance pedopsychiatra v Krnově
- preventivní program ozbrojený útočník ve škole
- prevence recidivy trestné činnosti
- podpora komunitní práce v oblastech se znaky sociálně vyloučených lokalit

RIZIKA

- nezájem a podceňování veřejnosti o opatření prevence kriminality
- kyberkriminalita
 - podvodné inzerce a prodeje, internetoví šmejdi
 - dezinformace, šíření poplašných zpráv
 - vydírání, obtěžování, manipulace
 - kyberbrooming
 - pronásledování, stalking
 - krádeže osobních údajů a vytváření falešné identity,
 - šíření dětské pornografie, šíření pornografie
 - a další

- stárnutí populace
narůstá seniorů, které lze zařadit do kategorie zvláště zranitelných obětí trestné činnosti - majetková, podvody, týrání, zadluženost- nedostatečná finanční gramotnost
- bezpečnost měkkých cílů
veřejně přístupné prostory, např. školy, nádraží, náměstí, akce s větší koncentrací osob
- kriminalita páchaná cizinci
- výskyt rizikového chování u adolescentů
záškoláctví a skryté záškoláctví
šikana a kyberšikana
rizikové užívání sociálních sítí
sebepoškozování
porucha příjmu potravin
kouření
experimenty s alkoholem (vysoká tolerance společnosti) a dalšími návykovými látkami (snadná dostupnost)
delikvence - drobné krádeže a vandalismus
nedostatečná informovanost o důsledcích rizikového chování
nedostatečné právní povědomí a znalost trestní odpovědnosti

Závěr k analýze SWOT:

- silnou stránkou je kvalitní a funkční institucionální ukotvení oblasti prevence kriminality
- slabou stránkou je dlouhodobá přítomnost významných prokriminogenních faktorů, zejména jde o nezaměstnanost a geografickou polohu, tj. příhraniční oblast
- příležitosti představuje kvalitní součinnost aktérů prevence kriminality a dotační finanční zdroje
- rizika se nacházejí zejména v oslabení komplexnosti systému prevence kriminality, včetně snížení objemu finančních zdrojů.